

FICSIMM
Federația pentru
Inovare și Competitivitate
Sustenabilă în IMM-uri

Strategia energetică 2025-2035-2050

(Observații, propuneri)

A. Sinteza propunerilor FICSIMM și OFA pe marginea draft-ului de „Strategie energetică a României 2025–2035, cu perspectiva anului 2050”

1. Programul „EcoVoucher” pentru stimularea eficienței energetice în IMM-uri

Propunem lansarea unui program național de vouchere, numit „EcoVoucher”, pentru a finanța parțial audituri energetice și măsuri de eficiență energetică în IMM-uri.

Voucherele vor fi calibrate pe trei niveluri, în funcție de amprenta energetică a IMM-ului și tipul de activitate desfășurat.

Astfel, IMM-urile vor avea acces la resurse financiare esențiale pentru a implementa măsuri de eficiență energetică, reducând costurile operaționale și îmbunătățindu-și competitivitatea pe piață.

2. Fondul de Garanție „GarantEnergy” pentru eficiență energetică și investiții verzi

Recomandăm înființarea Fondului de Garanție „GarantEnergy”, destinat acordării de garanții pentru împrumuturile contractate de IMM-uri în vederea realizării auditurilor energetice și implementării măsurilor de eficiență energetică.

Fondul va reduce riscurile financiare pentru bănci, stimulându-le să ofere condiții de creditare mai favorabile, facilitând astfel accesul IMM-urilor la finanțare pentru investiții verzi.

3. Programul de granturi „QuickStart Verde” pentru acțiuni imediate de eficiență energetică

Propunem lansarea unui program de granturi, denumit „QuickStart Verde”, care să sprijine IMM-urile în implementarea rapidă a măsurilor de eficiență energetică ce necesită investiții reduse, dar oferă beneficii imediate.

Acțiunile vizate includ îmbunătățirea izolației clădirilor, înlocuirea iluminatului cu LED-uri și optimizarea sistemelor de încălzire și răcire, contribuind astfel la reducerea consumului de energie și a costurilor asociate.

4. Programul de granturi pentru soluții inovatoare „InovaEco”

Pentru a stimula adopția tehnologiilor verzi și inovația în sectorul IMM, recomandăm crearea programului „InovaEco”, prin care IMM-urile pot primi granturi nerambursabile pentru implementarea soluțiilor inovatoare de eficiență energetică și pentru acoperirea costurilor auditurilor energetice.

Programul va prioritiza proiectele cu potențial mare de economisire a energiei și de reducere a emisiilor de CO₂.

5. Programul ESCo „EcoParteneriat” pentru succesul energetic al IMM-urilor

Propunem promovarea parteneriatelor ESCo (Energy Service Company) prin programul „EcoParteneriat”, care să permită IMM-urilor implementarea măsurilor de eficiență energetică fără investiții inițiale substanțiale.

ESCo va finanța proiectele, iar recuperarea investițiilor se va realiza din economiile de energie generate, astfel IMM-urile pot beneficia de tehnologii eficiente fără costuri inițiale majore.

6. Programul „ProMESI” pentru modernizarea energetică și sustenabilitate

Recomandăm introducerea programului „ProMESI”, care vizează înlocuirea echipamentelor de producție vechi și ineficiente cu soluții moderne și sustenabile.

Programul va combina granturi și credite avantajoase pentru a facilita tranziția IMM-urilor către tehnologii de producție avansate, contribuind astfel la reducerea consumului de energie și la îmbunătățirea performanței de mediu.

7. Abordare integrată pentru implementarea programelor de eficiență energetică

Este esențială o abordare integrată care să includă atât finanțare, cât și asistență tehnică pentru IMM-uri, permițându-le să adopte eficient măsuri de eficiență energetică.

Se sugerează crearea unei platforme naționale de informare și suport pentru IMM-uri, care să centralizeze toate programele și oportunitățile disponibile în domeniul eficienței energetice.

8. Crearea unui mecanism de monitorizare și evaluare a impactului măsurilor de eficiență energetică

Pentru a asigura utilizarea eficientă a fondurilor și îmbunătățirea continuă a programelor de eficiență energetică, propunem dezvoltarea unui mecanism de monitorizare și evaluare a impactului măsurilor implementate de IMM-uri.

Această evaluare va facilita ajustarea programelor în funcție de rezultate și nevoile reale ale IMM-urilor.

9. Stimularea inovării și a educației în eficiența energetică

FICSIMM și **OFA** sugerează crearea unor programe educaționale și campanii de conștientizare dedicate IMM-urilor, în colaborare cu universități și institute de cercetare, pentru a stimula inovarea și adoptarea celor mai bune practici în eficiența energetică.

B. Relevanța propunerilor FICSIMM și OFA pentru Strategia Energetică a României 2025–2035, cu perspectiva anului 2050, și încadrarea acestora în capitolele specifice ale draft-ului

Propunerile formulate de **Federația pentru Inovare și Competitivitate Sustenabilă în IMM-uri (FICSIMM)** și **Organizația Femeilor Antreprenor (OFA)** sunt esențiale pentru îmbunătățirea și eficientizarea draft-ului Strategiei Energetice a României 2025–2035 cu perspectiva anului 2050, întrucât vizează direct sectoare critice ale economiei naționale, precum IMM-urile.

În primul rând, IMM-urile reprezintă un segment majoritar al economiei românești, iar eficientizarea consumului lor energetic va avea un impact semnificativ asupra obiectivelor strategiei, contribuind la reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră și la creșterea competitivității pe piața internațională.

Aceste propuneri sunt deosebit de relevante pentru capitolul „Eficiență Energetică” din Strategie.

- Propunerea de introducere a **Programului „EcoVoucher”** se încadrează la subcapitolul privind „Programele de sprijin pentru IMM-uri” din capitolul „Eficiență Energetică”, deoarece oferă un mecanism direct de finanțare pentru IMM-uri pentru a efectua audituri energetice și a implementa măsuri de eficiență energetică. Prin acest program, IMM-urile pot accesa resurse financiare adecvate pentru a reduce consumul de energie și a îmbunătăți competitivitatea, contribuind astfel la atingerea țintelor strategice privind reducerea intensității energetice.
- **Fondul de Garanție „GarantEnergy”** propus de **FICSIMM** și **OFA** este relevant pentru capitolul „Mecanisme financiare de sprijin pentru eficiența energetică”. Acest fond ar reduce riscurile financiare pentru bănci și ar facilita accesul IMM-urilor la împrumuturi pentru investiții în eficiență energetică, contribuind astfel la atingerea obiectivelor de finanțare verde menționate în strategie. Acest fond va sprijini activ IMM-urile în tranziția lor către practici mai sustenabile și aliniate cu reglementările europene și internaționale de mediu.

- Propunerea pentru **Programul de granturi „QuickStart Verde”** se încadrează, de asemenea, la capitolul „Eficiență Energetică”, în secțiunea dedicată „Măsurilor imediate și accesibile de reducere a consumului energetic”. Acest program ar stimula IMM-urile să adopte rapid măsuri de eficiență energetică cu impact imediat, cum ar fi îmbunătățirea izolației clădirilor și utilizarea tehnologiilor de iluminat eficient. Implementarea rapidă a acestor măsuri va ajuta la realizarea obiectivelor strategice de reducere a consumului energetic până în 2035.
- **Programul „InovaEco”** pentru soluții inovatoare de eficiență energetică este relevant pentru capitolul „Inovație și cercetare în domeniul energetic”. Acest program încurajează IMM-urile să adopte soluții inovatoare de eficiență energetică și promovează dezvoltarea de noi tehnologii verzi, aliniindu-se cu obiectivele strategice privind tranziția către o economie bazată pe inovație și sustenabilitate.
- Propunerea pentru **Programul ESCo „EcoParteneriat”** este relevantă pentru capitolul „Parteneriate public-private pentru eficiență energetică”. Programul facilitează adoptarea măsurilor de eficiență energetică prin parteneriate cu companii de servicii energetice (ESCo), fără a necesita investiții inițiale semnificative din partea IMM-urilor. Acest model de parteneriat contribuie direct la obiectivele strategiei de reducere a consumului energetic și de creștere a eficienței, prin implicarea sectorului privat în finanțarea proiectelor de eficiență energetică.
- **Propunerea „ProMESI”** pentru modernizarea energetică a IMM-urilor se încadrează în capitolul „Modernizarea Infrastructurii Energetice”. Aceasta susține înlocuirea echipamentelor de producție vechi și ineficiente cu soluții moderne și eficiente, contribuind astfel la creșterea eficienței energetice și la reducerea amprente de carbon a IMM-urilor. Programul susține tranziția către tehnologii avansate și sustenabile, un obiectiv central al strategiei energetice.

- În plus, **propunerea de adoptare a unei abordări integrate în implementarea programelor de eficiență energetică** se aliniază cu capitolul „Coordonare și implementare strategică”. O platformă națională de informare și suport ar îmbunătăți accesul IMM-urilor la resurse și ar facilita implementarea măsurilor de eficiență energetică, asigurând o coordonare eficientă a eforturilor la nivel național.
- Sugestiile **FICSIMM** și **OFA** pentru **stimularea inovării și educației în domeniul eficienței energetice** sunt relevante pentru capitolul „Educație și conștientizare publică”. Programele educaționale și campaniile de conștientizare ar stimula adoptarea celor mai bune practici în eficiența energetică și ar crește gradul de conștientizare a beneficiilor sustenabilității energetice în rândul IMM-urilor.
- În final, **propunerea de creare a unui mecanism de monitorizare și evaluare a impactului măsurilor de eficiență energetică** este relevantă pentru capitolul „Monitorizare și evaluare”. Acest mecanism va asigura utilizarea eficientă a resurselor și va permite ajustarea continuă a programelor, garantând astfel atingerea obiectivelor strategice pe termen lung.

C. Coerența propunerilor FICSIMM și OFA pentru Strategia Energetică a României 2025–2035, cu perspectiva anului 2050 cu Directiva 2023/1791 privind eficiența energetică

Propunerile **FICSIMM** și **OFA** pentru Strategia Energetică a României 2025–2035, cu perspectiva anului 2050 sunt în deplină coerență cu obiectivele și cerințele stabilite în „DIRECTIVA (UE) 2023/1791 privind eficiența energetică”.

Această directivă subliniază importanța eficienței energetice ca element fundamental pentru atingerea țintelor climatice ale Uniunii Europene, precum reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră (GES) cu cel puțin 55% până în 2030 și asigurarea unei tranziții energetice durabile.

- În conformitate cu principiul „eficiența energetică înainte de toate” (Articolul 3 al Directivei), propunerea **FICSIMM** și **OFA** de a introduce un **program de vouchere „EcoVoucher”** pentru audituri energetice și măsuri de eficiență energetică în IMM-uri corespunde direct necesității de a prioritiza măsurile de eficiență energetică în toate deciziile de investiții și politici. Acest principiu solicită statelor membre să se asigure că eficiența energetică este o opțiune principală, ceea ce este în linie cu scopul **programului „EcoVoucher”** de a sprijini IMM-urile în reducerea consumului de energie.
- Propunerea **FICSIMM** și **OFA** pentru crearea unui **Fond de Garanție „GarantEnergy”** este, de asemenea, aliniată cu Directiva (Articolul 30), care prevede înființarea de fonduri naționale de eficiență energetică și furnizarea de suport tehnic și financiar. **Fondul „GarantEnergy”** ar reduce barierele financiare pentru IMM-uri în accesarea împrumuturilor pentru eficiență energetică, facilitând astfel investițiile necesare pentru atingerea țintelor de reducere a consumului de energie stabilite de Directivă.

- De asemenea, **Programul de granturi „QuickStart Verde”** și Programul „InovaEco” se aliniază cu cerințele Directivei privind obligațiile de economisire a energiei (Articolul 8). Directiva solicită statelor membre să își dubleze obligațiile anuale de economisire a energiei până în 2028, iar aceste programe susțin IMM-urile în adoptarea rapidă a măsurilor de eficiență energetică, contribuind astfel la realizarea acestor obligații de economisire.
- Propunerea **FICSIMM** și **OFA** pentru **parteneriatele ESCo (Programul „EcoParteneriat”)** este, de asemenea, coerentă cu Directiva, care încurajează statele membre să promoveze eficiența energetică în toate sectoarele relevante, inclusiv prin soluții inovatoare și colaborative, cum ar fi contractele de performanță energetică. Acest model permite IMM-urilor să implementeze măsuri de eficiență energetică fără costuri inițiale majore, stimulând adoptarea soluțiilor eficiente.
- În plus, propunerea pentru **un mecanism de monitorizare și evaluare a impactului măsurilor de eficiență energetică** se aliniază cu Articolul 11 al Directivei, care impune statelor membre să asigure sisteme de management energetic și audituri energetice periodice. Crearea unui mecanism de monitorizare va permite o mai bună raportare și evaluare a progresului, îmbunătățind transparența și eficiența implementării măsurilor de economisire a energiei.

Astfel, toate propunerile **FICSIMM** și **OFA** sunt în concordanță cu Directiva (UE) 2023/1791, contribuind la realizarea obiectivelor sale de eficiență energetică, reducere a emisiilor de GES și promovare a tranziției energetice durabile, oferind IMM-urilor din România un cadru de suport clar și accesibil pentru a se alinia cu cerințele europene.

D. Compatibilitatea propunerilor FICSIMM și OFA pentru Strategia Energetică a României 2025–2035, cu perspectiva anului 2050 cu alte inițiative europene relevante

Propunerile **Federației pentru Inovare și Competitivitate Sustenabilă în IMM-uri (FICSIMM)** și ale **Organizației Femeilor Antreprenor (OFA)** pentru Strategia Energetică a României 2025–2035, cu perspectiva anului 2050 sunt în concordanță cu mai multe inițiative europene recente, reflectate în documentele strategice ale Uniunii Europene, cum ar fi **Net-Zero Industry Act (NZIA)**, **Pactul Verde European**, dar și cu **Declarația de la Anvers pentru un Acord Industrial European**.

În primul rând, propunerile **FICSIMM** și **OFA** se aliniază cu Net-Zero Industry Act (NZIA), care își propune să transforme Uniunea Europeană într-un lider mondial în producția de tehnologii curate.

Propunerile **FICSIMM** și **OFA** pentru programe de sprijin financiar, precum **„EcoVoucher”** pentru audituri energetice și **„QuickStart Verde”** pentru acțiuni rapide de eficiență energetică, răspund nevoii de creștere a capacității de producție locală a tehnologiilor net-zero în UE. Acest lucru este în concordanță cu obiectivul NZIA de a satisface cel puțin 40% din nevoile anuale ale UE pentru tehnologii net-zero din producția internă până în 2030.

De asemenea, propunerea de a crea parteneriate ESCo (Energy Service Company) prin programul **„EcoParteneriat”** reflectă măsurile din NZIA de simplificare a procedurilor de autorizare și reducerea birocrăției pentru proiectele strategice.

Această abordare sprijină creșterea rapidă a capacității industriale necesare pentru a îndeplini obiectivele climatice ale UE și pentru a stimula inovarea și competitivitatea europeană.

Propunerile **FICSIMM** și **OFA** sunt, de asemenea, coerente cu inițiativele cuprinse în Declarația de la Anvers pentru un Acord Industrial European, care subliniază necesitatea de a crea un mediu predictibil și stabil pentru investițiile în industriile europene.

Programele de sprijin financiar propuse de **FICSIMM** și **OFA**, cum ar fi „**GarantEnergy**” și „**InovaEco**”, sunt în linie cu solicitările Declarației de la Anvers pentru un fond de investiții publice destinat industriilor cu consum intensiv de energie și tehnologiilor curate. Acest fond ar facilita investițiile în tehnologii de reducere a emisiilor, astfel consolidând poziția Europei ca lider în tranziția către neutralitatea climatică.

În plus, inițiativele **FICSIMM** și **OFA** sunt în armonie cu Pactul Verde European și cu obiectivele de reducere a emisiilor stabilite de UE, cum ar fi angajamentul de a atinge neutralitatea climatică până în 2050. Propunerile pentru programe de educație și conștientizare, cum ar fi stimularea inovării și a educației în domeniul eficienței energetice, contribuie direct la dezvoltarea capitalului uman necesar pentru a sprijini tranziția verde.

Acest lucru este în concordanță cu măsurile din NZIA, care propune crearea de academii de industrie net-zero pentru formarea a 100.000 de lucrători în următorii trei ani.

În mod similar, propunerile **FICSIMM** și **OFA** pentru crearea unui mecanism de monitorizare și evaluare a impactului măsurilor de eficiență energetică susțin abordarea comprehensivă și coordonată a UE pentru monitorizarea progresului în domeniul tranziției energetice, așa cum este detaliat în NZIA și în alte documente de politică industrială europeană.

Acest mecanism va permite României să își optimizeze resursele și să contribuie în mod semnificativ la realizarea obiectivelor de decarbonizare ale UE.

Mai mult, inițiativa **FICSIMM** și **OFA** de a simplifica accesul IMM-urilor la finanțare și de a facilita parteneriatele public-private este în deplină concordanță cu măsurile propuse în Net-Zero Industry Act și în alte documente strategice, care solicită crearea unui cadru de reglementare care să sprijine investițiile rapide și eficiente în tehnologiile curate, reducând dependența de importuri și creând un ecosistem industrial european puternic și rezilient.

Concluzie:

Propunerile **FICSIMM** și **OFA** sunt perfect aliniate cu direcțiile de acțiune stabilite de UE pentru tranziția către o economie verde, sustenabilă și competitivă. Ele contribuie nu doar la îndeplinirea obiectivelor specifice de eficiență energetică, dar și la crearea unui cadru industrial competitiv și rezilient, esențial pentru asigurarea unei tranziții energetice echitabile și eficiente.

FICSIMM și **OFA** își exprimă disponibilitatea de a colabora cu Ministerul Energiei pentru îmbunătățirea și implementarea acestor inițiative.

E. Importanța eficienței energetice pentru IMM-urile din România

1. Eficiența energetică: un pilon pentru sustenabilitatea competitivă a IMM-urilor din România

În contextul economic actual, caracterizat de fluctuații ale prețurilor la energie și de reglementări stricte privind emisiile de carbon, eficiența energetică a devenit esențială pentru IMM-urile din România.

Aceasta este deosebit de relevantă pentru IMM-urile din sectoarele de producție, prelucrare, procesare alimentară și fabricare, unde consumul de energie reprezintă o proporție semnificativă din costurile operaționale. Prin îmbunătățirea eficienței energetice, aceste întreprinderi nu doar reduc costurile directe cu energia, dar își și îmbunătățesc competitivitatea pe piața globală, devenind mai reziliente în fața volatilității pieței energetice.

Eficiența energetică contribuie la optimizarea consumului de resurse, ceea ce are un impact direct asupra profitabilității IMM-urilor. Într-o economie în care resursele sunt din ce în ce mai limitate, adoptarea unor măsuri eficiente din punct de vedere energetic nu este doar o alegere strategică, ci și o necesitate pentru supraviețuire și creștere.

Pe lângă reducerea costurilor, **eficiența energetică** contribuie la îmbunătățirea calității produselor și serviciilor oferite de IMM-uri, prin utilizarea unor tehnologii avansate și a unor procese de producție optimizate. Aceste aspecte cresc valoarea adăugată a produselor, ceea ce se reflectă pozitiv asupra veniturilor și profitabilității companiilor.

2. Reducerea costurilor și creșterea competitivității

Pentru IMM-urile din sectoarele menționate, costurile energetice pot reprezenta o parte considerabilă din cheltuielile totale.

Implementarea măsurilor de eficiență energetică, cum ar fi optimizarea sistemelor de încălzire, ventilație și aer condiționat (HVAC), modernizarea / re tehnologizarea echipamentelor de producție și utilizarea iluminatului eficient, poate duce la economii substanțiale.

Aceste economii nu doar că reduc costurile operaționale, dar și permit reinvestirea fondurilor economisite în alte arii critice ale afacerii, cum ar fi inovația și dezvoltarea de produse noi, îmbunătățind astfel poziția competitivă a IMM-urilor pe piață.

Pe termen lung, reducerea costurilor energetice **contribuie la stabilitatea financiară a IMM-urilor**, oferindu-le resurse suplimentare pentru investiții în modernizare și extindere. De asemenea, eficiența energetică permite IMM-urilor să răspundă mai flexibil la schimbările din piață, adaptându-se rapid la cerințele clienților și la noile tendințe tehnologice.

Într-un mediu concurențial tot mai intens, capacitatea de a reduce costurile și de a oferi produse și servicii la prețuri competitive reprezintă **un avantaj semnificativ, care poate asigura succesul pe termen lung al IMM-urilor**.

3. Contribuția la obiectivele de sustenabilitate și mediu

Eficiența energetică joacă un rol crucial în atingerea obiectivelor de sustenabilitate și reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră. IMM-urile din sectoarele de producție, prelucrare și procesare alimentară au o responsabilitate majoră în acest sens, dată fiind amprenta lor ecologică semnificativă. Prin adoptarea unor practici de eficiență energetică, aceste întreprinderi pot contribui la reducerea emisiilor de CO₂ și la protejarea mediului înconjurător.

Acest angajament nu doar că îmbunătățește reputația IMM-urilor în fața clienților și partenerilor, dar și le aliniează cu reglementările naționale și europene privind protecția mediului.

Prin reducerea consumului de energie, IMM-urile pot reduce semnificativ amprenta lor de carbon, contribuind astfel la combaterea schimbărilor climatice. Implementarea tehnologiilor verzi și a soluțiilor de eficiență energetică poate include utilizarea surselor de energie regenerabilă, optimizarea proceselor de producție pentru a minimiza deșeurile și adoptarea unor practici sustenabile în gestionarea resurselor.

Toate aceste măsuri contribuie la crearea unui mediu de afaceri mai verde și mai responsabil, care este esențial pentru dezvoltarea durabilă pe termen lung.

4. Îmbunătățirea rezilienței și adaptabilității IMM-urilor

IMM-urile care investesc în eficiența energetică sunt mai bine pregătite să facă față provocărilor economice și climatice. **Modernizarea echipamentelor și optimizarea proceselor de producție** nu doar că reduce consumul de energie, dar și îmbunătățește fiabilitatea și performanța operațiunilor.

Această adaptabilitate este esențială într-un mediu economic în continuă schimbare, unde capacitatea de a reacționa rapid la schimbările de prețuri ale energiei sau la noile reglementări poate fi un factor decisiv pentru succesul pe termen lung al IMM-urilor.

Reziliența sporită permite IMM-urilor să își mențină operațiunile stabile chiar și în perioade de criză energetică sau economică. Investițiile în eficiența energetică reduc dependența de fluctuațiile prețurilor la energie și asigură continuitatea activităților economice.

De asemenea, IMM-urile care adoptă măsuri de eficiență energetică **pot beneficia de suport financiar și tehnic din partea guvernului și a instituțiilor internaționale**, care oferă granturi și subvenții pentru proiecte de sustenabilitate.

Aceste resurse suplimentare pot accelera procesul de adaptare și transformare a IMM-urilor, asigurându-le succesul pe termen lung.

5. Stimularea inovării și accesului la finanțare

Implementarea măsurilor de eficiență energetică stimulează inovația în rândul IMM-urilor, încurajând adoptarea de noi tehnologii și procese mai eficiente. Aceste inovații pot include soluții avansate de automatizare, utilizarea surselor regenerabile de energie și dezvoltarea de produse sustenabile.

Mai mult, IMM-urile care demonstrează angajamentul față de eficiența energetică și sustenabilitate pot beneficia de acces îmbunătățit la finanțare, prin programe de granturi și fonduri de garantare care susțin investițiile în eficiență energetică și tehnologii verzi.

Accesul la finanțare pentru proiecte de eficiență energetică permite IMM-urilor **să își dezvolte capacitățile și să inoveze constant**. Prin parteneriate cu instituții financiare și organizații internaționale, IMM-urile pot accesa fonduri și resurse pentru implementarea de proiecte ambițioase de eficiență energetică.

Acest suport financiar nu doar că facilitează adoptarea de tehnologii avansate, dar și **contribuie la dezvoltarea competențelor și abilităților necesare pentru gestionarea eficientă a resurselor energetice**.

Pe termen lung, IMM-urile care investesc în inovație și eficiență energetică **își asigură o poziție de lider pe piață**, beneficiind de un avantaj competitiv semnificativ.

Concluzii:

Eficiența energetică nu este doar o necesitate pentru IMM-urile din România, ci și o oportunitate strategică de a crește competitivitatea, de a reduce costurile operaționale, de a îmbunătăți sustenabilitatea și de a stimula inovația.

Prin adoptarea măsurilor de eficiență energetică, IMM-urile își pot asigura o poziție mai robustă pe piață și pot contribui activ la protejarea mediului înconjurător.

Această tranziție către o economie verde și sustenabilă este esențială pentru dezvoltarea durabilă a sectorului IMM-urilor și pentru asigurarea unui viitor prosper și echilibrat.

F. Propuneri de programe naționale pentru creșterea eficienței energetice a IMM-urilor din România

Federația pentru Inovare și Competitivitate Sustenabilă în IMM-uri și Organizația Femeilor Antreprenor propun câteva instrumente de finanțare ce pot fi configurate pentru a facilita accesul IMM-urilor la audituri energetice și la implementarea măsurilor de îmbunătățire a eficienței energetice.

Considerăm că aceste modele ar trebui dezvoltate în colaborare între Ministerul Energiei, Ministerul Economiei, Antreprenoriatului și Turismului, Ministerul de Finanțe și, respectiv, structurile asociative care reprezintă IMM-urile din România:

Programul de stimulare a eficienței energetice pentru IMM-uri „EcoVoucher”

Descriere:

Acest program propune acordarea de vouchere pentru finanțarea parțială a auditurilor energetice și a implementării măsurilor recomandate de eficientizare energetică. Voucherele ar fi calibrate în funcție de amprenta energetică a IMM-ului și categorisite pe trei niveluri, corespunzătoare dimensiunii și tipului de activitate al IMM-ului (producție, prelucrare, fabricare, inclusiv procesare alimentară).

Implementare:

Ministerul Energiei, Ministerul Economiei, Antreprenoriatului și Turismului și Ministerul de Finanțe, pe baza unei dezbateri publice, vor defini criteriile de eligibilitate și valoarea voucherelor. Structurile asociative ale IMM-urilor vor juca un rol cheie în diseminarea informațiilor și în furnizarea de recomandări pentru procesul de aplicare.

Beneficii:

Facilitarea accesului la audituri energetice și la finanțare pentru implementarea măsurilor de eficientizare, stimulând astfel îmbunătățirea eficienței energetice și reducerea costurilor operaționale.

Descrierea detaliată a programului:

1. Obiectiv:

Creșterea eficienței energetice în sectorul IMM-urilor prin facilitarea accesului la audituri energetice profesionale și implementarea măsurilor de îmbunătățire a eficienței energetice, contribuind astfel la reducerea costurilor operaționale și la promovarea sustenabilității.

2. Categoriile de vouchere:

- **Vouchere nivel 1:** Pentru IMM-uri cu consumuri energetice reduse și o amprentă de carbon mică. Acestea sunt destinate companiilor cu activități mai puțin energetice intensive, oferind o finanțare parțială pentru audituri și măsuri de eficiență cu investiții reduse.
- **Vouchere nivel 2:** Pentru IMM-uri cu consumuri energetice moderate. Acestea vizează companii cu un nivel mediu de intensitate energetică, cum ar fi producătorii mici și mijlocii, facilitând accesul la audituri energetice detaliate și finanțare pentru măsuri de eficiență moderat până la intensiv-capitalistice.
- **Vouchere nivel 3:** Pentru IMM-uri cu consumuri energetice ridicate și o amprentă de carbon semnificativă. Acestea sunt adresate companiilor cu activități energetice intensive, cum ar fi procesarea alimentară sau producția industrială, oferind cea mai mare sumă de finanțare pentru audituri complexe și implementarea de soluții avansate de eficiență energetică.

3. Implementare:

- **Definirea criteriilor de eligibilitate:** Ministerul Energiei, Ministerul Economiei, Antreprenoriatului și Turismului, Ministerul de Finanțe și, respectiv, structurile asociative ale IMM-urilor vor elabora criteriile de eligibilitate, incluzând dimensiunea IMM-ului, domeniul de activitate, consumul energetic actual și potențialul de reducere a consumului.
- **Valoarea și alocarea voucherelor:** Se va stabili valoarea voucherelor pe baza unui studiu preliminar al nevoilor specifice fiecărei categorii de IMM-uri. Alocarea va fi făcută pe baza unui proces de aplicare simplificat, cu verificarea îndeplinirii criteriilor de eligibilitate.
- **Diseminarea și aplicarea:** Ministerul Energiei, Ministerul Economiei, Antreprenoriatului și Turismului și Ministerul de Finanțe, împreună cu structurile asociative ale IMM-urilor, va organiza campanii de informare și va pune la dispoziție materiale informative pentru a încuraja aplicarea la program. Asistența în procesul de aplicare va fi asigurată prin puncte de contact dedicate și sesiuni de informare.
- **Realizarea auditurilor și implementarea măsurilor:** IMM-urile selectate vor colabora cu furnizori de servicii energetice acreditați pentru realizarea auditurilor și implementarea măsurilor de eficiență energetică recomandate.
- **Monitorizare și evaluare:** Se vor monitoriza rezultatele implementării programului prin colectarea datelor privind economiile de energie realizate și reducerea emisiilor de CO₂, oferind feedback pentru îmbunătățiri viitoare ale programului.

4. Beneficiile așteptate:

- **Reducerea costurilor operaționale:** IMM-urile vor beneficia de economii semnificative în costurile energetice prin implementarea măsurilor de eficiență energetică recomandate în urma auditurilor.
- **Creșterea competitivității:** Eficiența energetică îmbunătățită va reduce costurile de producție, crescând competitivitatea IMM-urilor pe piață.
- **Contribuția la obiectivele de sustenabilitate:** Programul va contribui la reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră, aliniind activitățile IMM-urilor cu obiectivele naționale și internaționale de sustenabilitate și schimbări climatice.
- **Încurajarea inovației:** Acest program va stimula adopția de soluții inovatoare și tehnologii de eficientizare energetică, promovând astfel inovația în sectorul IMM-urilor.
- **Accesibilitatea auditurilor energetice:** Prin reducerea barierei financiare, mai multe IMM-uri vor putea efectua audituri energetice, esențiale pentru identificarea măsurilor de eficientizare.

Concluzie:

Prin implementarea efectivă a Programului de vouchere pentru eficiență energetică „EcoVoucher: Programul de stimulare a eficienței energetice pentru IMM-uri”, se poate asigura un impuls semnificativ în direcția eficientizării energetice și sustenabilității în rândul IMM-urilor din România, oferindu-le acestora instrumentele necesare pentru a face față provocărilor energetice și de mediu ale viitorului.

Fondul de garanție pentru eficiență energetică și de sprijin pentru investiții verzi în IMM-uri „GarantEnergy”

Descriere:

Acest fond ar urmări să ofere garanții pentru împrumuturile contractate de IMM-uri în scopul efectuării auditurilor energetice și al implementării măsurilor de eficientizare energetică. Garanțiile ar reduce riscul financiar pentru bănci și le-ar încuraja să ofere condiții mai favorabile de creditare pentru IMM-uri.

Implementare:

Fondul ar fi administrat de o entitate desemnată de guvern, în colaborare cu instituțiile financiare. Eligibilitatea pentru garanții ar fi determinată pe baza unui set de criterii predefinite, inclusiv potențialul de economisire a energiei.

Beneficii:

Îmbunătățirea accesului la finanțare pentru IMM-uri, facilitând realizarea auditurilor energetice și implementarea măsurilor de îmbunătățire a eficienței energetice.

Descrierea detaliată a fondului:

1. Obiectiv:

Sprijinirea IMM-urilor în procesul de îmbunătățire a eficienței energetice prin reducerea barierelor financiare, oferind garanții pentru împrumuturi destinate finanțării auditurilor energetice și implementării recomandărilor rezultate din acestea.

2. Mecanismul de funcționare:

- **Administrare:** Fondul ar fi administrat de o entitate guvernamentală, în colaborare cu instituții financiare partenere (bănci comerciale, instituții de microfinanțare, etc.). Această entitate ar avea rolul de a evalua aplicațiile, de a emite garanțiile și de a monitoriza utilizarea fondurilor. (de analizat dacă există o variantă mai rapidă pentru administrare)

- **Garanții:** Fondul ar oferi garanții de credit care să acopere un procent semnificativ din valoarea împrumutului, reducând astfel riscul asumat de bănci și încurajându-le să ofere împrumuturi cu condiții mai favorabile (de exemplu, rate ale dobânzii mai scăzute, perioade de grație, etc.).
- **Criterii de eligibilitate:** IMM-urile ar trebui să îndeplinească anumite criterii pentru a fi eligibile pentru acest sprijin, cum ar fi să opereze într-un anumit sector industrial, să aibă un anumit nivel de consum energetic, sau să demonstreze un potențial clar de îmbunătățire a eficienței energetice.

3. Implementare:

- **Depunerea aplicației:** IMM-urile interesate aplică pentru garanție, prezentând proiectul de eficientizare energetică, inclusiv estimarea costurilor pentru audit și implementare.
- **Evaluarea și aprobarea:** Entitatea administratoare evaluează aplicațiile pe baza criteriilor de eligibilitate și a potențialului de economisire a energiei, aprobând garanțiile pentru proiectele eligibile.
- **Acordarea garanției:** Odată aprobate, garanțiile sunt comunicate atât IMM-ului, cât și instituției financiare, facilitând accesul la finanțare.
- **Implementarea proiectului:** IMM-ul contractează împrumutul garantat pentru realizarea auditului energetic și implementarea măsurilor de eficiență energetică.
- **Monitorizare și raportare:** IMM-urile raportează progresul și rezultatele obținute, inclusiv economiile de energie realizate și impactul asupra eficienței energetice.

4. Beneficii așteptate:

- **Acces îmbunătățit la finanțare:** Reducerea riscului financiar pentru bănci va îmbunătăți accesul la finanțare pentru IMM-uri, facilitând investițiile în eficiență energetică.
- **Condiții de creditare favorabile:** Garanțiile fondului vor permite negocierea unor condiții de împrumut avantajoase (dobânzi scăzute, termeni de rambursare flexibili, etc).
- **Stimularea investițiilor în eficiență energetică:** Prin facilitarea accesului la finanțare, se vor stimula investițiile în măsuri de eficientizare energetică, contribuind la reducerea consumului de energie și la diminuarea emisiilor de CO2.
- **Dezvoltarea durabilă:** Fondul va sprijini tranziția IMM-urilor către practici mai sustenabile, aliniindu-le cu obiectivele naționale și internaționale de mediu.

Concluzie:

Implementarea cu succes a Fondului de garanție pentru eficiență energetică „GarantEnergy: fondul de sprijin pentru investiții verzi în IMM-uri” va necesita colaborare strânsă între guvern, sectorul financiar-bancar și IMM-uri, însă beneficiile potențiale justifică efortul comun.

Acesta ar putea deveni un instrument crucial în promovarea eficienței energetice și sustenabilității în sectorul IMM-urilor.

Programul de granturi pentru acțiuni imediate de eficiență energetică în IMM-uri „QuickStart verde”

Obiectiv:

Facilitarea și accelerarea adoptării măsurilor de eficiență energetică post-audit, cu accent pe acțiuni care nu sunt foarte capital-intensive / necesită investiții reduse, dar oferă beneficii imediate în termeni de reducere a consumului de energie și a costurilor aferente.

Metodologie:

Crearea unui program de granturi destinat acțiunilor cu impact imediat asupra eficienței energetice, cum ar fi îmbunătățirea izolației halei de producție, înlocuirea iluminatului cu LED-uri, sau optimizarea sistemelor de încălzire și/sau răcire.

IMM-urile pot aplica după finalizarea unui audit energetic, prezentând măsurile propuse pentru finanțare.

- **Definirea criteriilor de eligibilitate:** IMM-urile interesate trebuie să fi completat un audit energetic care identifică măsurile specifice de eficiență energetică ce pot fi implementate rapid. Este important ca măsurile propuse să fie concrete, cu impact imediat asupra consumului de energie.
- **Crearea și administrarea fondului de granturi:** Alocarea unui buget specific destinat finanțării acestor măsuri. Fondul ar trebui să fie gestionat transparent, cu proceduri clare de aplicare și selecție a proiectelor.
- **Procesul de aplicare:** IMM-urile interesate vor aplica printr-un portal dedicat, prezentând rezultatele auditului energetic și detaliind măsurile pe care doresc să le implementeze. Ar trebui să furnizeze, de asemenea, o estimare a costurilor și a economiilor de energie așteptate.

- **Evaluarea și aprobarea aplicațiilor:** Un comitet de evaluare, format din experți în eficiență energetică și reprezentanți ai ministerelor și ai structurilor asociative ale mediului privat, va revizui aplicațiile și va selecta proiectele eligibile pe baza unor criterii prestabilite, cum ar fi eficacitatea costurilor, impactul asupra reducerii consumului de energie și rapiditatea implementării.
- **Monitorizarea și raportarea:** IMM-urile beneficiare vor fi obligate să monitorizeze și să raporteze progresul implementării măsurilor, precum și impactul acestora asupra consumului de energie și a economiilor generate.

Beneficii:

- **Adoptarea rapidă a măsurilor de eficiență energetică:** Prin eliminarea barierei financiare, IMM-urile sunt mai motivate să implementeze rapid măsuri care le vor reduce consumul de energie și costurile.
- **Creșterea competitivității IMM-urilor:** Reducerea costurilor energetice îmbunătățește marjele de profit și competitivitatea IMM-urilor pe piață.
- **Contribuția la obiectivele de sustenabilitate:** Implementarea acestor măsuri contribuie la reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră, aliniind activitățile IMM-urilor cu obiectivele naționale și europene de sustenabilitate și eficiență energetică.
- **Promovarea conștientizării și a educației:** Programul ar putea include componente de educare și diseminare a bunelor practici în eficiență energetică, încurajând o abordare mai sustenabilă în rândul întregului sector IMM.

Concluzie:

Prin implementarea Programului de granturi pentru acțiuni imediate de eficiență energetică în IMM-uri „QuickStart verde”, se poate realiza o transformare pozitivă în modul în care IMM-urile abordează eficiența energetică, oferindu-le instrumentele necesare pentru a face schimbări rapide și eficiente cu impact semnificativ asupra performanței energetice și a sustenabilității lor pe termen lung.

Programul de granturi pentru eficiență energetică și soluții inovatoare în IMM-uri „InovaEco”

Descriere:

Acest program ar oferi granturi nerambursabile pentru acoperirea unei părți din costurile auditurilor energetice și pentru implementarea de soluții inovatoare de eficientizare energetică, în special pentru măsurile care nu sunt foarte capital-intensive.

Implementare:

Ministerul Energiei, Ministerul Economiei, Antreprenoriatului și Turismului și, respectiv, Ministerul de Finanțe, în parteneriat cu structurile asociative ale IMM-urilor, ar dezvolta criteriile de eligibilitate și procesul de selecție. Prioritate ar putea fi acordată proiectelor care demonstrează un potențial mare de reducere a consumului energetic și a emisiilor de carbon.

Descrierea detaliată a programului:

1. Obiectiv:

Sprijinirea IMM-urilor în implementarea de soluții inovatoare de eficiență energetică și în realizarea de audituri energetice, prin acordarea de granturi nerambursabile care să acopere o parte din costurile asociate.

2. Criterii de eligibilitate:

IMM-urile interesate trebuie să opereze în domenii eligibile (de exemplu, producție, prelucrare, fabricare, procesare alimentară) și să demonstreze angajamentul către îmbunătățirea eficienței energetice. Prioritate ar putea fi acordată proiectelor care:

- Demonstrează un potențial mare de economisire a energiei și reducere a emisiilor de CO₂.
- Propun soluții inovatoare și sustenabile de eficiență energetică.
- Au un impact semnificativ asupra îmbunătățirii eficienței energetice la nivelul întregii operațiuni.

3. Procesul de selecție:

Procesul ar include depunerea de aplicații detaliate, evaluarea acestora de către un comitet de experți și selecția proiectelor pe baza criteriilor de eligibilitate și a potențialului de impact. Procesul ar trebui să fie transparent și echitabil, oferind șanse egale tuturor IMM-urilor eligibile.

4. Implementare:

- **Lansarea programului:** Ministerul Energiei, Ministerul Economiei, Antreprenoriatului și Turismului și, respectiv, Ministerul de Finanțe, în colaborare cu structurile asociative ale IMM-urilor, anunță oficial lansarea programului și disponibilitatea granturilor.
- **Diseminarea informațiilor:** Informații detaliate despre program, inclusiv criteriile de eligibilitate, procesul de aplicare și termenele limită, sunt larg diseminate prin canale diverse, pentru a asigura o participare cât mai largă.
- **Procesul de aplicare:** IMM-urile interesate completează și depun aplicații, care trebuie să includă un plan detaliat al proiectului, estimarea costurilor și beneficiilor așteptate, precum și orice alte informații relevante solicitate de comitetul de selecție.
- **Evaluarea și selecția:** Aplicațiile sunt evaluate de un comitet format din experți în eficiență energetică, reprezentanți ai ministerelor implicate și posibil alți stakeholderi relevanți. Proiectele sunt selectate pe baza meritului și potențialului de impact.
- **Acordarea granturilor:** Proiectele selectate primesc finanțare, cu obligația de a finaliza proiectul într-un termen stabilit și de a raporta rezultatele obținute.
- **Monitorizare și evaluare:** Ministerul Energiei, Ministerul Economiei, Antreprenoriatului și Turismului și, respectiv, Ministerul de Finanțe și partenerii lor monitorizează progresul proiectelor finanțate și evaluează impactul programului asupra eficienței energetice în sectorul IMM-urilor.

5. Beneficii așteptate:

- **Inovație în eficiența energetică:** Stimularea dezvoltării și adopției de soluții inovatoare, contribuind la progresul tehnologic în domeniul eficienței energetice.
- **Reducerea costurilor operaționale:** Prin implementarea măsurilor de eficiență energetică, IMM-urile pot realiza economii semnificative la costurile energetice, îmbunătățindu-și astfel rentabilitatea și competitivitatea.
- **Sustenabilitate pe termen lung:** Contribuția la reducerea emisiilor de CO₂ și promovarea unor practici operaționale sustenabile în rândul IMM-urilor, aliniind activitățile economice cu obiectivele de mediu.

Concluzie:

Implementarea eficientă a Programului de granturi pentru eficiență energetică și soluții inovatoare în IMM-uri „InovaEco” va necesita angajament ferm din partea tuturor părților implicate și o colaborare strânsă între sectorul public și cel privat.

Cu toate acestea, potențialul de impact pozitiv asupra eficienței energetice, inovației și sustenabilității în rândul IMM-urilor justifică investiția și efortul.

Programul ESCo pentru succesul energetic al IMM-urilor „EcoParteneriat”

Program de implementare a Contractelor de Performanță Energetică (CPE), cunoscute și sub denumirea de Contracte ESCo (Energy Service Company), pentru IMM-uri - aceste contracte au fost utilizate cu succes în Uniunea Europeană și în alte regiuni pentru a încuraja eficiența energetică și reducerea consumului de energie în industrie și clădiri comerciale.

Obiectiv:

Creșterea eficienței energetice în IMM-uri prin implementarea măsurilor de îmbunătățire a eficienței energetice fără ca acestea să necesite investiții inițiale substanțiale din partea IMM-urilor, rambursarea investițiilor realizându-se din economiile de energie generate.

Metodologie:

- **Parteneriate cu ESCo:** Ministerul Energiei, Ministerul Economiei, Antreprenoriatului și Turismului și, respectiv, Ministerul de Finanțe vor promova și facilita parteneriate între IMM-uri și companii de servicii energetice (ESCo) prin reglementări și posibil prin oferirea de stimulente fiscale sau alte beneficii pentru companiile care participă la acest program.
- **Audit energetic și propunerea de proiect:** ESCo va efectua un audit energetic pentru a identifica oportunități de eficiență energetică în cadrul IMM-ului. Pe baza acestui audit, ESCo va propune un proiect de eficiență energetică, inclusiv o estimare a costurilor, a economiilor de energie anticipate și a perioadei de amortizare a investiției.
- **Finanțarea proiectului:** ESCo va finanța implementarea proiectului de eficiență energetică. IMM-ul nu va trebui să facă investiții inițiale, eliminând una dintre principalele bariere în calea îmbunătățirii eficienței energetice.

- **Implementarea și monitorizarea:** ESCo va implementa măsurile de eficiență energetică și va monitoriza performanța energetică a IMM-ului pentru a asigura realizarea economiilor de energie prevăzute.
- **Partajarea economiei de energie:** Conform contractului ESCo, economiile de energie generate vor fi împărțite între IMM și ESCo pentru o perioadă determinată, după care toate economiile de energie vor reveni IMM-ului.

Beneficii:

- **Fără investiții inițiale:** IMM-urile beneficiază de îmbunătățiri ale eficienței energetice fără a fi nevoie să aloce resurse financiare inițiale.
- **Expertiză tehnică:** IMM-urile au acces la expertiza și cunoștințele tehnice ale ESCo, ceea ce le poate lipsi pentru a identifica și implementa măsuri de eficiență energetică.
- **Reducerea costurilor și creșterea eficienței:** Pe termen mediu și lung, IMM-urile vor beneficia de reducerea costurilor energetice și îmbunătățirea eficienței energetice, ceea ce contribuie la sustenabilitatea și competitivitatea lor pe piață.
- **Contribuție la sustenabilitate:** Prin reducerea consumului de energie și a emisiilor de carbon, IMM-urile contribuie la eforturile naționale și globale de protecție a mediului și combatere a schimbărilor climatice.

Concluzie:

Implementarea Programului ESCo pentru succesul energetic al IMM-urilor – „EcoParteneriat” poate fi un instrument eficient pentru a încuraja adopția măsurilor de eficiență energetică în rândul IMM-urilor, oferindu-le oportunitatea de a reduce costurile operaționale și de a contribui la eforturile de sustenabilitate fără a fi nevoie de investiții financiare substanțiale inițiale.

Programul de modernizare energetică și sustenabilitate pentru IMM-uri „ProMESI”

Acest program vizează re tehnologizarea IMM-urilor prin înlocuirea echipamentelor de producție vechi și ineficiente din punct de vedere energetic și ecologic, cu soluții moderne, eficiente și cu impact redus asupra mediului. ProMESI își propune să îmbunătățească competitivitatea IMM-urilor, să reducă costurile energetice și să contribuie la tranziția către o economie verde.

Obiectiv:

Facilitarea tranziției IMM-urilor către tehnologii de producție avansate și sustenabile, prin înlocuirea echipamentelor și mașinilor vechi cu soluții noi care să ofere o eficiență energetică superioară și să minimizeze impactul negativ asupra mediului.

Metodologie:

- **Evaluarea inițială:** IMM-urile interesate vor fi supuse unei evaluări inițiale pentru a identifica echipamentele învechite care necesită re tehnologizare și pentru a estima potențialul de îmbunătățire a eficienței energetice și a impactului asupra mediului.
- **Program de granturi și credite avantajoase:** Crearea unui program mixt care să combine granturi cu credite cu dobândă redusă, destinat finanțării achiziției de echipamente noi. Programul ar putea fi susținut prin fonduri guvernamentale, fonduri UE și/sau parteneriate cu bănci și instituții financiare.
- **Condiții de eligibilitate:** Prioritatea va fi acordată proiectelor care promit cele mai mari economii de energie, reducerea emisiilor de carbon și ameliorarea semnificativă a performanței de producție.
- **Procesul de aplicare și selecție:** IMM-urile vor aplica printr-un proces transparent și competitiv, prezentând planuri detaliate pentru re tehnologizare și estimări ale beneficiilor energetice și de mediu așteptate.

- **Monitorizarea și evaluarea performanței:** Implementarea echipamentelor noi va fi monitorizată pentru a evalua realizarea economiilor de energie anticipate și a reducerii impactului asupra mediului. Aceste date vor informa ajustări ale programului și vor ghida selecția viitoarelor proiecte.

Beneficii:

- **Îmbunătățirea eficienței energetice:** Înlocuirea echipamentelor vechi cu tehnologii noi și eficiente din punct de vedere energetic va reduce consumul de energie și costurile operaționale pentru IMM-uri.
- **Creșterea competitivității pe piață:** Prin adopția tehnologiilor avansate, IMM-urile vor putea îmbunătăți calitatea producției, eficiența proceselor și timpul de răspuns pe piață, crescând astfel competitivitatea.
- **Reducerea impactului asupra mediului:** Echipamentele noi și eficiente contribuie la reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră și la minimizarea altor impacturi negative asupra mediului, aliniind activitățile IMM-urilor cu obiectivele de sustenabilitate.
- **Stimularea inovației:** Accesul la finanțare pentru re tehnologizare poate stimula inovația în cadrul IMM-urilor, încurajând adoptarea de soluții tehnologice de ultimă generație.

Concluzie:

Implementarea Programului de modernizare energetică și sustenabilitate pentru IMM-uri „ProMESI” ar putea juca un rol crucial în modernizarea sectorului industrial, promovând eficiența energetică, sustenabilitatea și competitivitatea pe termen lung în rândul întreprinderilor mici și mijlocii.